

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

VI. Iacob. Sadolet. Cardinalis Ioanni Cochlæo, S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](#)

Iuges rerum præsentium statum, ut appareat te meliora validere. Cui cupiditati tua, meque una earundem rerum voluntate, vtinam præpotens Deus secundo aliquando exitus concesse. Sed hæc hæc tenus. Ego impræsentia Carpenteracti sum; a Nonnus digressus, quietendi aliquandiu & valetudinem cum gratia. Tu si quid opera mea indigeris, dum in his sum locutus eras, cum Romæ fuero, ybi me vere proximo futurum exhibitor, præfens ipse ita te & res tuas tuebor, ut quod cunctis poterit, te aliquid in me præsidium sum & rebus & fortunis constituisse nuncquam peniteat. Vale. Carpenteracti, XI. Calendas Octobris, M. D. XXXVIII.

V. I.

I A C O B. S A D O L E T. C A R D I N A L I I
Ioanni Cochleo, S. P. D.

TVAS literas XVII. Calend. Augusti Miñæ datus, ego Carpenteracti VIII. Calen. Decem. accepi. Eas tu me Romæ aut in itinere sperasti accepturum. Quæ opinio non solum sed me ipsum etiam fecellit. Nam summum Pontificem ad ciliarios Princes Nicæam proficietem, ego ex viro profectus, toto illo itinere Plænitatem præfertum, grauiter agrestem. Ntamen defiti quin peruenirem Nicæam, illis que fæcias & fætaribus negotii interessem. Post conuentu soluto, locorum uitatem, & ecclî salubritatem fecutus, Carpenteracte meana Ecclesiam me recepi, ybi etiam nunc commonor, nec ante primum ver in Italiam redditurus sum. De his omnibus, deque indicis & compositione inter dissidentes ante se Principes, & scripti superioribus diebus ad clarissimû virum Duceum sum quas ad eum literas hoc tempore arbitror esse peratas, & conis una orationem quandam meam, quam ego Romæ conscripsoram antequam inde proficerer, ad hæc ipsa negotia delice, & Germania & Lutheranorū pertinentem. De qua ratione rum Georgij ipsius optimi, doctissimi, religiosissimi principis, tum tuum etiam iudicium exquirerebam: ecclâne edidetur, an potius domi continenda: quod ut magis paret ratio literæ faciūt. Scriptæ enim sunt & accuratæ, & prudenter. Viderem enim (quemadmodum rure scribis) disceptatio ad vos, ad me autem iudicatio magis pertinet. Itaque ego, qui de tua & doctrina, & probitate, semper optimè sensi: nunc ex his literis, & ex eo libello, quem ad Sturmum misisti, qui a me lectione sum cum voluptate est, addidi etiam aliquid ad opinionem præfam. Non enim solum mihi docte, verum etiam moderata, & leniter scribere videris: quam ego scribendi rationem & vim

impensis probare soleo. Dederam sanè ego quoq; ad Sturmium
litteris, cum leuiter obiurgans: quorum exemplum misi ad te,
vt à libetiam viderentur inuulganda, tuo arbitratu statueris.
Dicit enim nos istorum insolentiam non exasperare conuictis,
quod in genere maximè exultant ipsi: fed mansuetudine retunde-
re, quod proprium officium Christiani hominis est. De concilio
spem non amis, bene enim sentio de Pontifice maximo. Hæc
certe polemica eius prorogatio, rogantibus & contendentibus
ambobus principibus, facta est. Quare ego quoq; ad id temporis
quo auctiandum concilium est, in Italia eis cogito. Albertum
Pugnatum, hominem meo quoq; iudicio doctissimum, audio ex te
libros editos de Ecclesiæ Principatu: quos equidem habere cu-
perem, libenter enim lego eius hominis scripta. Quid verò in
quibusdam tibi videatur nimis ille exaggerare summi Pontificis
autoniam, id tametsi vere sit, tamen in hoc tempore nonnulli
periculum esse, noli agrè ferre. Vtinam tamen mores nostri pro-
bati ceteris hominibus, quam est Pontificis potestas sine villa du-
bitatione maxima. Neq; hoc nocere publica causa (vt ego arbi-
tron poset). Reliquum est, vt à te petam, vt ad me frequenter scri-
bas, faciasq; me de iis tuis rebus Germaniaæ quā sèpissimè certiore-
quō nihil gratius expectare à te possum. Mea & benevolentia &
opera semper est tibi, & erit parata. Vale, & Georgium ducem
præstantissimum omnium, meis verbis iube saluere quam pluri-
mum. Capent. Pridie Calend. Decembris, M. D. XXXVIII.

VII.

IAC. SADOLETUS CARDINALIS

Iulio Pefugo, & Ioanni Cochlaeo, S. P. D.

COMMUNES ad vos dedi literas, quid èram multis occu-
patioribus impeditus: vestras autem amborum & diligen-
ter, & non finaliquo animi dolore legi. Quæ statum mihi Ger-
maniae oculos posuerunt & infelicem, & miserum: & cui (vt
peripsi) non à nobis, sed a summo Deo auxilia sunt petenda.
Quangam ego quidem pro mea parte nō deero. Sed quid pos-
sum vanc, ut certe cum paucis: video enim omnino paucos qui
bus ita negotia sūn cordi. Concilium futurum sit, nēcne, non
possum affirmare cert. Spe tamen teneor, Pontifici Maximo
hanc rem fore cura: optimè enim ipse & loquitur & sentit. Quo
autem tempore aut quo Christiani populi commodo sit futurū,
nō labeo quid dicam. Primum pendet nō è Pontifice solum, sed
Christianis etiā ex principibus, qui maioribus curis districti mihi
videntur: præferti tanto confitio aduersus Turcas bello. Alter-
num, quidnam eventurū ex concilio sit, nec satis scio, nec si sciām
R. + autum